

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 09/08

Meditaties:

Deze meditatie staat ook online op <https://youtu.be/55p7cDltEHI>

(let op: het teken na de hoofdletter D is een cijfer 1 en het laatste teken een hoofdletter i)

ZIEN

Meditatie door Ds. S. Gradl, Mechelen-Zuid

Welkom en bemoediging

Van harte welkom bij deze eredienst, de gezamenlijke online-dienst van de protestantse kerken in Mechelen, Leuven en Vilvoorde.

Weer is een week voorbij. Een week die mooie en lastige dingen bracht, vreugde en verdriet. Nu vieren we deze dienst, een half uur rust in de drukte van ons bestaan. Een pauze om na te denken over ons leven, om te luisteren naar de oude bijbelse woorden en om te zoeken welke betekenis zij voor ons leven vandaag hebben.

Het evangelie vanmorgen vertelt het verhaal hoe Jezus over het Meer van Gennesaret loopt. Dit verhaal is meer dan een wonderverhaal, het is een belofte van Gods steun en nabijheid in moeilijke tijden. Jezus vraagt ons om naar hem te kijken en naar zijn woorden te luisteren: 'Blijf kalm! Ik ben het, wees niet bang!'

Onze hulp is in de Naam van de Heer,
die hemel en aarde gemaakt heeft,
die trouw houdt tot in eeuwigheid
en niet laat varen het werk van zijn handen.

Kyriegebed

God, soms stormt het in ons leven.
Zo erg dat we niet meer verder weten,
dat we geen uitweg meer zien,
dat we de indruk hebben geen kant meer op te kunnen.
Gij belooft echter om er te zijn voor ons. Gij vraagt ons om niet bang te zijn.
Leer ons vertrouwen op Uw nabijheid en hulp!
Wij vragen U: Heer, ontferm U.

Christus, ook Gij hebt moeilijke momenten gekend.
Gij trok u dan even terug in de stilte
om vol vertrouwen te bidden tot uw Vader.
Gij hebt ons geleerd dat Hij ook onze Vader is,
die naar ons luistert.
Leer ons vertrouwen op Uw nabijheid en hulp!
Wij vragen U: Christus, ontferm U.

Heer, ons geloof in U is alles behalve rotsvast.
Vaak lijken we op Petrus die ook twijfels kende.
We voelen geen grond onder de voeten, ons geloof dreigt weg te zinken.
Maar Gij staat ons steeds op te wachten als een liefdevolle Vader.
Wij vergeten soms U, maar Gij vergeet ons niet.
Gij bent er altijd en ziet om naar ons.
Leer ons vertrouwen op Uw nabijheid en hulp!
Wij vragen U: Heer, ontferm U.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 09/08

Leer ons te vertrouwen dat, als Gij ons bij de hand neemt, wij samen met U over het water kunnen lopen. Amen.

Lezing: Matteüs 14: 22-33

Meteen daarna gelastte hij de leerlingen in de boot te stappen en alvast vooruit te gaan naar de overkant, hij zou ook komen nadat hij de mensen had weggestuurd. Toen hij hen weggestuurd had, ging hij de berg op om er in afzondering te bidden. De nacht viel, en hij was daar helemaal alleen. De boot was intussen al vele stadiën van de vaste wal verwijderd en werd, als gevolg van de tegenwind, door de golven geteisterd. Tegen het einde van de nacht kwam hij naar hen toe, lopend over het meer. Toen de leerlingen hem op het meer zagen lopen, raakten ze in paniek. Ze riepen: 'Een spook!' en schreeuwden het uit van angst. Meteen sprak Jezus hen aan: 'Blijf kalm! Ik ben het, wees niet bang!' Petrus antwoordde: 'Heer, als u het bent, zeg me dan dat ik over het water naar u toe moet komen.' Hij zei: 'Kom!' Petrus stapte uit de boot en liep over het water naar Jezus toe. Maar toen hij voelde hoe sterk de wind was, werd hij bang. Hij begon te zinken en schreeuwde het uit: 'Heer, red me!' Meteen strekte Jezus zijn hand uit, hij greep hem vast en zei: 'Kleingelovige, waarom heb je getwijfeld?' Toen ze in de boot stapten, ging de wind liggen. In de boot bogen de anderen zich over hem neer en zeiden: 'U bent werkelijk Gods Zoon!'

Lied: Soms groet een licht van vreugde (NLB 910: 1-4)

1. Soms groet een licht van vreugde de christen als hij zingt:
de Heer is 't die met vleugels van liefde hem omringt.

Loopt alles ons ook tegen, Hij zal ons 't goede doen,
Hij geeft na donk're regen een mild en klaar seizoen.

2. Goddank, wij overdenken 't geheim van onze Heer,
het heil dat Hij wil schenken, dat nieuw is altijd weer.
Bevrijd van onze zorgen begroeten wij de dag
en vrezen niet de morgen, wat hij ook brengen mag.

3. Hij die met heerlijkheden de leliën bekleedt,
zal ook zijn kinderen kleden, Hij kent ons lief en leed.
Geen schepsel wordt vergeten, Hij houdt het al in stand,
die vogels geeft te eten, Hij voedt ons uit zijn hand.

4. Al zal geen wijnstok dragen, geen vijgenboom zijn vrucht,
al ligt het veld te klagen onder een lege lucht,
God doet zijn hand toch open, zijn lof krijgt stem in mij.
Daar ik op Hem mag hopen, ben ik alleen maar blij.

Overdenking

Gemeente van Jezus Christus,

Het evangelie vanmorgen gaat *niet* over wandelen op het water. Het gaat *niet* over een wonder, over een heel indrukwekkende tovertruc van Jezus. Het evangelie vanmorgen gaat *wel* over wie Jezus is en over geloof en twijfel. Maar vooral gaat het evangelie vanmorgen over zien, over kijken: waar kijk je heen? Waar richt je je blik op? Het evangelie vanmorgen gaat vooral over zien - en over gezien worden.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 09/08

Jezus en zijn leerlingen zijn aan het Meer van Gennesaret. Jezus heeft net een wonder gedaan en met een paar broden en vissen een grote menigte verzadigd. Inmiddels is de avond al aangebroken. En Jezus wil even alleen zijn. Zijn leerlingen stuurt hij weg, naar de overkant van het meer, in een boot. Jezus trekt zich terug. Hij gaat een berg omhoog, dicht bij de hemel, dicht bij God. En daar praat hij met zijn hemelse Vader en bidt.

Terwijl Jezus in hogere sferen verkeert, hebben zijn leerlingen beneden op het meer met heel aardse moeilijkheden te vechten. Niet alleen dat ze midden in de nacht, in donkerheid moeten varen, waar je geen hand voor ogen kunt zien. Neen, een storm komt op, de kleine boot slingerert heen en weer. De leerlingen hebben geen controle meer over het schip. De reddende oever is ver, en het meer is diep. De golven teisteren de kleine boot. En hoe hoger de golven, hoe groter de angst van de leerlingen. Ze zijn bang. Natuurlijk zijn ze bang. Het zijn gewone mensen.

Trouwens, wij herkennen dat. De situatie van de leerlingen is onze situatie. Niet letterlijk in de zin dat we in een boot zitten die zich in zeenood bevindt. Maar figuurlijk. De angst, de zorgen, het verlies van controle, problemen die over je heen slaan zoals de golven over het schip, dát herkennen we. Heel corona is een ervaring van iets wat je niet in de greep hebt, waar je uitgeleverd bent aan iets. Maar iedereen herkent dat ook in zijn eigen persoonlijke leven: er zijn fases waarin de boot van je leven rustig vaart, de zon schijnt en een frisse wind waait. Maar we kennen allen ook tijden waarin het donker is en de golven hoog zijn, waar geen uitweg, geen redding te zien is. Waar we bang en onrustig zijn, waar de ziel geen vrede vindt. En ook wij als gemeentes herkennen dat: onze gemeentes zijn klein, kwetsbaar, de toekomst is onzeker, we vechten, we doen ons best, maar eigenlijk zijn we kleine zeilbootjes op een groot en woelig meer.

De leerlingen in het evangelie vechten. Urenlang gaat dat zo. Tot de morgen aanbreekt. In de bijbel is dat vaak de tijd waar God komt en helpt. Op de overgang van nacht en dag, in de schemering tussen donker en licht. Op dat moment schiet God de Israëlieten in de Rietzee te hulp toen ze uit Egypte vluchtten en de soldaten van de farao achter hun aan jaagden. Op datzelfde moment tussen nacht en dag zal later op paaszon dag ook de opgestane Christus aan de vrouwen verschijnen.

En ook nu komt hulp eraan. Van boven, van de berg, van dicht bij God, komt Jezus naar beneden, naar zijn leerlingen toe. En dat op een heel bijzondere manier: hij loopt over het meer. Bij dat lopen op het water gaat het over meer dan over een wonderbaarlijk vermogen van Jezus. Neen, in dat lopen over het meer zit een diepe symbolische betekenis. Want in het Oude Testament staat water voor chaos, voor kwade machten, voor alles wat het leven bedreigt. Denk aan Noach en de grote vloed! Ook in het scheppingsverhaal is in het begin overal water. Pas als God dat water beperkt, ontstaat er een ruimte waar mens en landdieren kunnen leven. Water, dat is chaos, gevaar, dood. Water, dat staat voor alles wat het leven bedreigt. En Jezus, nou die staat letterlijk boven die boze machten: hij loopt op het water. Jezus laat zien dat hij sterker is dan de kwade machten. Hij laat zien dat hij groter is dan wat het leven en het geluk kapot maakt

"Blijf kalm! Ik ben het, wees niet bang", zegt hij tegen zijn leerlingen. Hij wil rust brengen, kalmte in de chaos, zekerheid in woelige tijden. De leerlingen zien hem, ze kijken hem aan. En zijn kracht wordt hun kracht. Zijn rust wordt hun rust. Ze worden kalm. Ze zijn niet meer bang.

Zoveel rust, vertrouwen, zekerheid is er opeens dat Petrus het aandurft om zelf over het water te lopen. Hij stapt uit de boot en hij kijkt naar Jezus. Ik zei het al: in dit verhaal gaat het om *zien*. Zijn blik is op Jezus gericht, hij kijkt Jezus aan, hij ziet Jezus en hij begint te lopen, naar

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 09/08

Jezus toe. En het lukt. Ook Petrus loopt over het water. Ook hij staat nu letterlijk boven het water, hij staat boven chaos, gevaar en dood. De teisterende storm, de hoge golven, Petrus heeft er geen oog meer voor.

Petrus ziet maar Jezus en hij loopt over het water. Jezus' kracht wordt zijn kracht. Jezus' kalmte wordt zijn kalmte.

Tot hij op één moment onvoorzichtig is. Petrus kijkt weg van Jezus. Hij kijkt weer naar de golven die de boot hen en weer schudden. Hij ziet het en wordt weer bang. Het beeld dat hij ziet, heeft hem in de greep. Wat hij ziet, bepaalt wat hij voelt. De blik gericht op Jezus brengt zekerheid en rust. De blik gericht op de golven en de storm brengt angst en wanhoop. Petrus zinkt, hij zinkt in het meer. Het water grijpt naar hem. Hij dreigt ten onder te gaan in de golven. Hij dreigt ten onder te gaan in al wat het leven zo moeilijk maakt.

Maar gelukkig gaat niet alleen om *zien*. Het gaat ook om *gezien worden*. Petrus kijkt van Jezus weg. Maar Jezus blijft Petrus aankijken. Petrus mag wel Jezus niet meer zien, maar Jezus ziet Petrus. In de bijbel vind je vaak personages die God uit het oog verliezen. Ze gaan weg van hem, ze willen hun eigen weg kiezen, weg van God. Ze keren hem de rug toe, ze kijken niet meer naar hem. Maar God blijft ze in het oog houden. Hij ziet ze, hij ziet om naar ze. Zo is het ook hier.

'Heer, red me!', schreeuwt Petrus. En Jezus, nog steeds lopend op het water, ziet de nood van Petrus. Hij grijpt zijn hand en haalt hem eruit.

De situatie van de leerlingen is onze situatie. Niet letterlijk in die zin dat we in een boot zitten die zich in zeenood bevindt. Eerder figuurlijk. De angst, de zorgen, het verlies van controle, problemen die over je heen slaan als de golven over het schip. We herkennen deze situatie, wij als individu's, wij als gemeentes. De vraag is: waar kijken wij heen? Waar richten wij onze blik op? Kijken we naar de problemen die ons bang maken? Of kijken wij naar Jezus en zijn Vader die ons altijd ziet, die ons nooit uit het oog heeft verloren en die omziet naar ons? Kijken wij naar wat ons bang maakt of naar wie ons rust geeft?

Het evangelie vanmorgen is geen wonderverhaal. Het is een verhaal over zien en gezien worden. Amen.

Lied: Beveel gerust uw wegen (NLB 904: 1+3+5)

1. Beveel gerust uw wegen, al wat u 't harte deert,
der trouwe hoed' en zegen van Hem, die 't al regeert.
Die wolken, lucht en winden wijst spoor en loop en baan,
zal ook wegen vinden waarlangs uw voet kan gaan.

3. Laat Hem besturen, waken, 't is wijsheid wat Hij doet!
Zo zal Hij alles maken, dat ge u verwond'ren moet,
als Hij, die alle macht heeft, met wonderbaar beleid
geheel het werk volbracht heeft, waarom gij thans nog schreit.

5. Maar blijft gij met vertrouwen naar God zien in de nacht;
dan doet Hij nu aanschouwen, wat gij het minst verwacht.
Eens zal Hij u bevrijden ook van de zwaarste last,
houd moedig bij het strijden aan zijn beloften vast.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 09/08

Voorbeden

Goede, liefhebbende God,
wij bidden we voor mensen die kraken onder stormen van leed en pijn,
voor mensen die schipbreuk lijdten in hun leven.
Kom hen tegemoet, God,
opdat zij niet verdrinken in het water van de zorgen.

Reik hun uw hand en stil voor hen de storm.
Geef hun rust en kracht.

Wij bidden voor mensen die de toekomst van de wereld duister inzien,
voor hen die bang zijn voor de stormen van de tijd.
Dat ze niet ten onder gaan in pessimisme.
Dat ze vertrouwen op U
die in de storm reddend aanwezig is.

Wij bidden voor uw kerk, uw gemeente,
voor allen die in haar verantwoordelijkheid dragen,
geef hun vertrouwen en sterkte, wijsheid en inzicht, moed en geduld,
dat zij volharden moeilijke tijden en op U vertrouwen.

Wij bidden voor mensen die moeite hebben met de kerk, die geen toekomst voor haar zien,
die teleurgesteld zijn,
dat ze de kerk niet afschrijven,
dat ze beseffen dat Gij ook in broze schepen meevaart.

Wij bidden voor de zieken, de eenzamen, de rouwenden in onze gemeenten en daarbuiten.
Wij vragen U: neem ze bij de hand en geef hun het gevoel dat ze niet alleen zijn.

In de stilte brengen wij voor u wat ons beweegt:

...

Wij vragen u: verhoor ons gebed. Amen.

Slotlied: Ga met God en Hij zal met je zijn (NLB 416: 1-4)

1. Ga met God en Hij zal met je zijn,
jou nabij op al je wegen
met zijn raad en troost en zegen.
Ga met God en Hij zal met je zijn.

3. Ga met God en Hij zal met je zijn:
in zijn liefde je bewaren,
in de dood je leven sparen.
Ga met God en Hij zal met je zijn.

2. Ga met God en Hij zal met je zijn:
bij gevaar, in bange tijden,
over jou zijn vleugels spreiden.
Ga met God en Hij zal met je zijn.

4. Ga met God en Hij zal met je zijn,
tot we weer elkaar ontmoeten,
in zijn naam elkaar begroeten.
Ga met God en Hij zal met je zijn.

Zegen

Ga in deze week met de zegen van onze God,
wetende dat God met u is
in vreugde en verdriet, in licht en donker, in tijd en eeuwigheid.

De Heer zegene u en behoede u!

De Heer doe zijn aangezicht lichten over u en zij u genadig!

De Heer verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede!